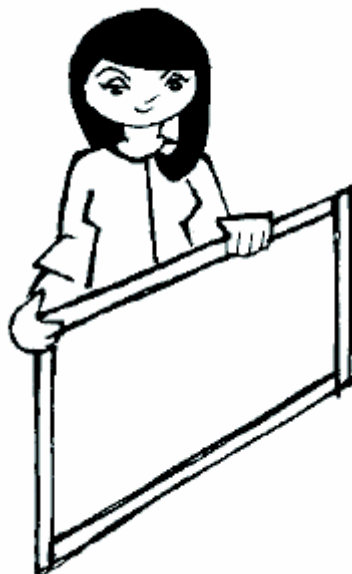

Phần 2. Các học phần tập huấn và bài tập

Chương 1

Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân

Học phần 1.1. Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên

Nội dung chính

Những phương pháp tập huấn có sự tham gia ngay từ đầu khóa học sẽ tạo cho học viên ấn tượng về một khóa học hiệu quả. Cần thống nhất với học viên về mục đích, chương trình và thời khóa biểu của khóa học. Học viên sẽ tự giới thiệu về bản thân và tham gia trò chơi khởi động trong đó học viên sẽ đặt mình vào vị trí của một người khác giới. Trò chơi này nhằm tạo không khí vui vẻ, đồng thời giúp nhóm tập huấn viên đánh giá nhanh mức độ nhận thức về giới của tập huấn viên. Sau hoạt động này, nhóm tập huấn viên và học viên thảo luận về các mong đợi và đóng góp của học viên đối với khóa học. Phần thảo luận này giúp nhóm tập huấn viên điều chỉnh chương trình học cho phù hợp với nhu cầu của học viên.

Mục tiêu

Học phần này nhằm tạo ra một không khí học tập thuận lợi ngay từ ban đầu. Qua học phần này, học viên hiểu rõ hơn về mục tiêu chung của chương trình “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” và cách tiếp cận theo hướng “học qua thực hành”. Đây là cách tiếp cận xuyên suốt cho tất cả các bài học trong chương trình “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh”.

Bài tập

1. Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn
2. Mong đợi và đóng góp cho lớp học.

Phần 2	Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân
Chương 1	Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên
Học phần 1.1	Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn
Bài tập 1	

Bài tập 1. Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn

Mục tiêu

Sau bài học, học viên sẽ:

- Hiểu mục đích của khóa tập huấn, chương trình tập huấn và phương pháp làm việc;
- Làm quen với các học viên khác trong lớp.

Thời gian

30 phút

Dụng cụ

- Giấy A0
- Bút viết bảng
- Băng dính
- Cặp, trong đó có tờ chương trình và danh sách học viên cho từng học viên

Giáo cụ

- Giáo cụ 1.1: Ngôi nhà doanh nghiệp
- Giáo cụ 1.2: Chu trình học qua trải nghiệm (tùy chọn)
- Giáo cụ 1.3: Thông tin về bộ tài liệu “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” (tùy chọn)

Lưu ý đối với tập huấn viên

Tập huấn viên cần đọc trước các thông tin về bộ tài liệu “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” trong Giáo cụ 1.3. Tùy theo nhóm đối tượng học viên, bạn sẽ quyết định có phát cho họ tài liệu này hay không.

Phần 2	
Chương 1	Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân
Học phần 1.1	Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên
Bài tập 1	Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn

Các bước tiến hành

Bước 1 – 10 phút

- Giới thiệu mục tiêu bài học viết trên giấy trong hoặc giấy A0.
- Giới thiệu mục đích của khóa tập huấn: *đến cuối khóa học, học viên*
  - *Hiểu tại sao cần tạo cơ hội bình đẳng cho phụ nữ và nam giới trong kinh doanh.*
  - *Có cách suy nghĩ theo kiểu “kinh doanh” và áp dụng cách suy nghĩ này vào các hoạt động tạo thu nhập.*
  - *Có thể chuyển từ các hoạt động tạo thu nhập nhỏ, không ổn định sang các hoạt động kinh doanh có lợi nhuận ổn định.*
- Giới thiệu 4 nội dung chính của khóa học. Sử dụng Giáo cụ 1.1 (Ngôi nhà doanh nghiệp):
  - *Phần 1: Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân*
  - *Phần 2: Doanh nhân nữ và môi trường*
  - *Phần 3: Kế hoạch kinh doanh*
  - *Phần 4: Quản lý, hỗ trợ kinh doanh và lập kế hoạch hành động*
- Giải thích rằng 4 phần này đề cập đến những khía cạnh cơ bản về giới và doanh nhân. Học viên sẽ học cách xây dựng một kế hoạch kinh doanh, điều hành và quản lý công việc kinh doanh dù là kinh doanh cá thể, gia đình hay nhóm.
- Giới thiệu những bài học cụ thể (thời khóa biểu) trong từng phần mà học viên sẽ học. Thông báo với học viên là thời khóa biểu có thể sẽ được điều chỉnh để đáp ứng tốt nhất nhu cầu của họ.

Bước 3 – 15 phút

- Mời học viên tham gia vào trò chơi giới thiệu tên.
- Yêu cầu mỗi học viên tự giới thiệu trước cả lớp trong vòng 1 phút. Những thông tin cần giới thiệu bao gồm:
  - *Tên*
  - *Công việc chính để kiếm sống*
  - *Nếu tôi là nam giới, tôi sẽ...*

Chú ý: nếu lớp có học viên nam thì học viên nam sẽ viết “*Nếu tôi là phụ nữ, tôi sẽ...*”

Phần 2

Chương 1 Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân

Học phần 1.1 Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên

Bài tập 1 **Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn**

- Sau khi các học viên giới thiệu xong, tập huấn viên kết luận rằng có những điểm giống nhau và khác nhau trong quan điểm của học viên về những gì phụ nữ và nam giới có thể làm. Chính vì vậy khóa tập huấn không chỉ nói về vấn đề kinh doanh, mà còn nói về vấn đề giới nữa.

Bước 3 – 5 phút

- Giới thiệu với học viên phương pháp học trong khóa tập huấn là học qua các hoạt động. Học viên sẽ không ngồi thụ động nghe giảng. Họ cần tham gia tích cực vào các hoạt động và các phần thảo luận.

Chú ý: nếu có thời gian, bạn có thể giới thiệu thêm về chu trình học qua trải nghiệm trong Giáo cụ 1.2.

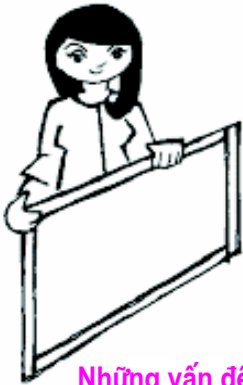
Phần 2
Chương 1
Học phần 1.1
Bài tập 1
Giáo cụ 1.1

Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân

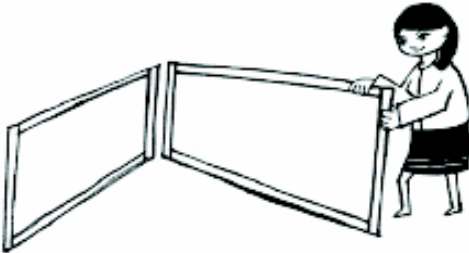
Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên

Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn

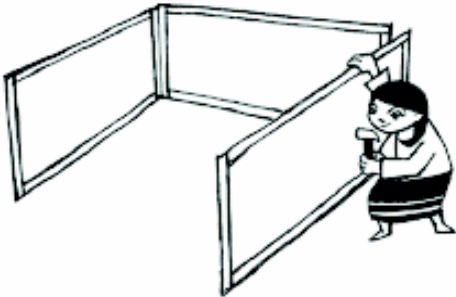
Ngôi nhà doanh nghiệp

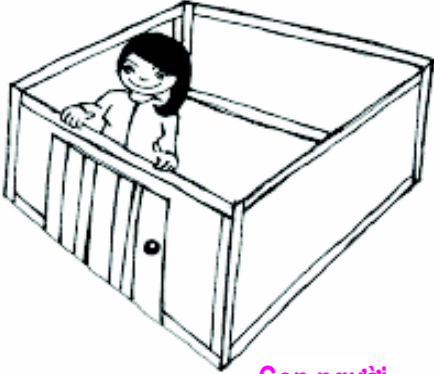
Những vấn đề cơ bản về giới và kinh doanh

Doanh nhân nữ và môi trường

Kế hoạch kinh doanh

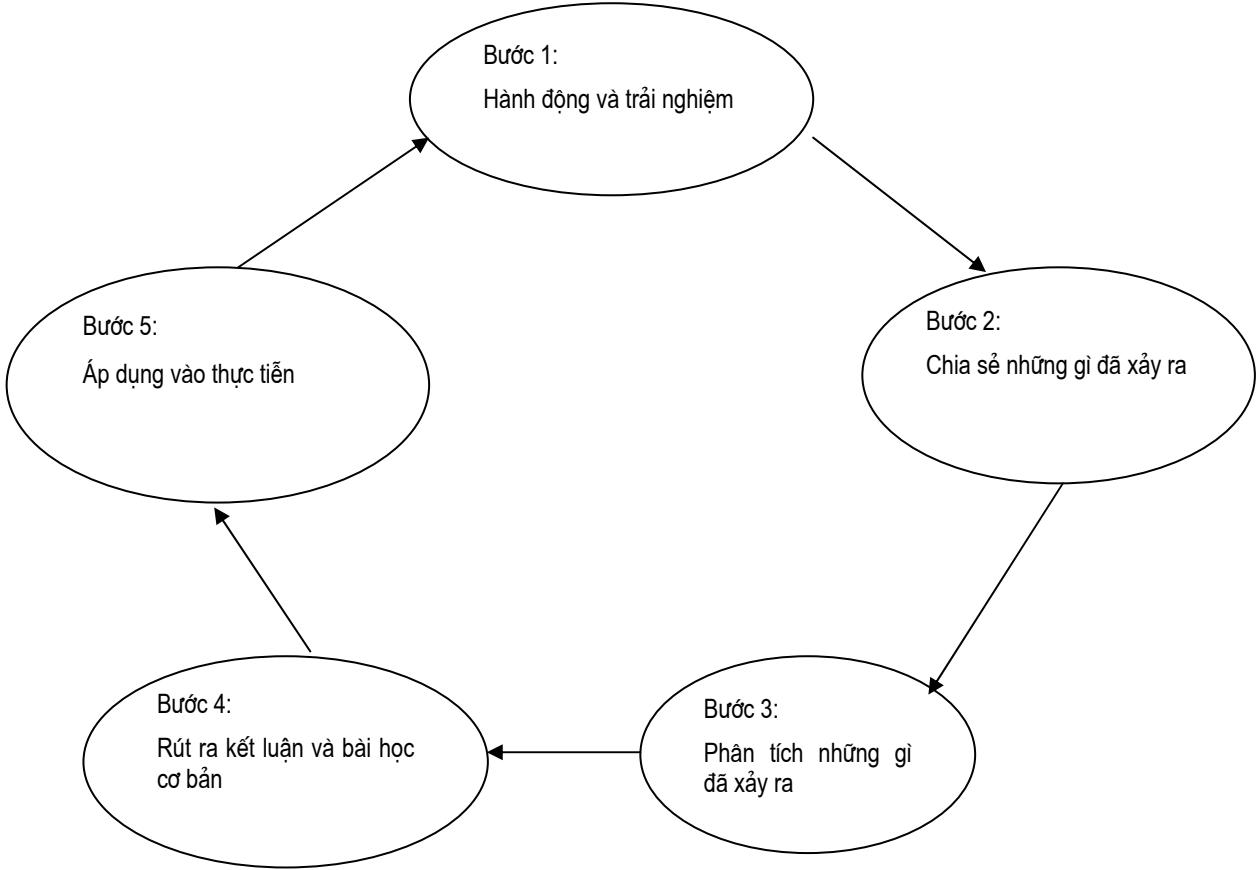
Con người, tổ chức và quản lý

Phần 2
Chương 1
Học phần 1.1
Bài tập 1
Giáo cụ 1.2

Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân
 Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên
Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn

Chu trình học qua trải nghiệm

Nguồn: GTZ, 1998, Tài liệu CEFE quốc tế

Phần 2
Chương 1
Học phần 1.1
Bài tập 1
Giáo cụ 1.3

Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân

Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên

Làm quen và giới thiệu nội dung, phương pháp tập huấn

Thông tin về bộ tài liệu “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh”

1. Cơ sở hình thành bộ tài liệu

Ở khu vực Đông Á có rất nhiều tổ chức hỗ trợ các hoạt động kinh doanh của phụ nữ, đặc biệt những phụ nữ gặp khó khăn, nhằm giúp họ tạo thu nhập, giảm nghèo và nâng cao vị thế của mình. Tuy nhiên, những tài liệu tập huấn hiện có dành cho phụ nữ thường giới thiệu những bí quyết kinh doanh phức tạp, tuy nhiên lại không chú ý đúng mức đến vấn đề giới. Những tài liệu này thường bỏ qua những vấn đề cụ thể mà phụ nữ nghèo kinh doanh nhỏ phải đối mặt.

Bộ tài liệu tập huấn “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” của ILO rất phù hợp với những phụ nữ nghèo có trình độ văn hóa thấp, hiện đang kinh doanh cá thể, theo hộ gia đình hay theo nhóm. Bộ tài liệu này nhấn mạnh đến những kỹ năng kinh doanh cơ bản nhìn từ khía cạnh giới, phù hợp với tất cả các đối tượng khởi sự, đang kinh doanh cá thể, theo hộ gia đình hay theo nhóm. Bộ tài liệu này được xây dựng nhằm nâng cao vị thế kinh tế và xã hội của phụ nữ, góp phần giúp họ sánh vai bình đẳng với nam giới.

2. Mục đích của bộ tài liệu

Các hoạt động của ILO nhằm mục đích nâng cao năng lực cho các tổ chức đối tác trong việc tăng cường khả năng kinh doanh của phụ nữ và thúc đẩy bình đẳng giới. Chương trình tập huấn “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” nhằm giúp phụ nữ nghèo và gia đình họ chuyển từ những hoạt động thu nhập không ổn định sang phát triển kinh doanh bền vững và có lãi. Là một phần của hoạt động nâng cao năng lực cho các đối tác, bộ tài liệu “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” đã được thử nghiệm trên thực tế và điều chỉnh với sự tham gia của các chuyên gia đào tạo về giới và kinh doanh tại nhiều nước. Mục đích cuối cùng của bộ tài liệu là nhằm tạo ra nhiều cơ hội việc làm tốt cho phụ nữ thông qua việc phát triển kinh doanh trong gia đình và cộng đồng.

3. Phương pháp tập huấn và nhóm đối tượng học viên

Phương pháp tập huấn sử dụng trong bộ tài liệu là phương pháp có sự tham gia, qua đó học viên được trải nghiệm nhiều hoạt động trên lớp và chia sẻ các kinh nghiệm thực tế của mình. Bộ tài liệu được xây dựng dựa trên những bài học thành công từ các chương trình tập huấn khác. Nhóm tác giả đã tham khảo các bài tập được đánh giá là phù hợp với đối tượng phụ nữ nghèo có trình độ văn hóa thấp. Trong quá trình tập huấn, phụ nữ nghèo sẽ được tiếp xúc với các phụ nữ có kinh nghiệm trong kinh doanh để học hỏi và trao đổi.

4. Nội dung của bộ tài liệu

Nhiều phụ nữ nghèo làm kinh doanh không có cơ hội đi học văn hóa và học nghề. Chính vì vậy, họ thường mặc cảm và thiếu tự tin. Điều này phần nào ảnh hưởng tới vị trí của họ trong xã hội. Bộ tài liệu tập huấn “Giới và kinh doanh cho phụ nữ làm kinh doanh” chú trọng đến việc nâng cao tính tự tin cho phụ nữ, tạo cho họ một “tinh thần kinh doanh”, hướng dẫn họ cách quản lý con người và rủi ro và cách tận dụng cơ hội trong môi trường kinh doanh. Các nội dung chính của bộ tài liệu bao gồm:

- Chương 1.** Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân
  - Thúc đẩy bình đẳng giới: Vòng đời của con người và doanh nghiệp
- Chương 2.** Doanh nhân nữ và môi trường
  - Doanh nhân nữ và sự tự tin
  - Môi trường kinh doanh: Cô ấy không cô đơn
- Chương 3.** Dự án kinh doanh
  - Ý tưởng kinh doanh, cơ hội và thách thức
  - Marketing
  - Sản xuất, dịch vụ và công nghệ
  - Tài chính
- Chương 4** Con người, tổ chức và quản lý
  - Quản lý bản thân và người khác
  - Hỗ trợ và hợp tác kinh doanh
  - Lập kế hoạch hành động cho công việc kinh doanh của bạn

Phần 2
Chương 1
Học phần 1.1
Bài tập 2

Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân

Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên

Mong đợi và đóng góp của học viên

Bài tập 2. Mong đợi và đóng góp của học viên

Mục tiêu

Sau bài học, học viên sẽ:

- Hiểu được mong đợi của bản thân và của các học viên khác đối với lớp tập huấn;
- Hiểu được về những gì học viên có thể đóng góp cho lớp tập huấn;
- Hiểu được mức độ đáp ứng của lớp tập huấn đối với các mong đợi của học viên.

Thời gian

30 phút

Dụng cụ

- Giấy A0
- Bút viết bảng
- Thẻ bìa
- Băng dính

Lưu ý đối với tập huấn viên

Đến cuối bài học, bạn hãy gắn các thẻ ghi mong đợi và đóng góp của học viên lên tường, tại một vị trí dễ nhìn nhất trong suốt khóa học. Trong phần đánh giá và bế mạc khóa học, bạn hãy cùng học viên xem lại các thẻ này.

Bài tập này sẽ cung cấp cho bạn nhiều thông tin bổ ích để đảm bảo một khóa học thành công:

- Bạn nên so sánh những mong đợi của học viên với thời khóa biểu và kiểm tra xem bạn có cần điều chỉnh chương trình cho phù hợp với học viên hơn không.
- Bạn nên đọc các thẻ về sự đóng góp của học viên và kiểm tra xem trong lớp có học viên nào có những tài năng và kinh nghiệm đặc biệt không. Ví dụ: nếu trong lớp có học viên nhiều kinh nghiệm kinh doanh hoặc kinh nghiệm tập huấn, bạn có thể yêu cầu họ chia sẻ kinh nghiệm hoặc hỗ trợ các học viên khác.

Phần 2
Chương 1
Học phần 1.1
Bài tập 2

Những vấn đề cơ bản về giới và doanh nhân
Giới thiệu chương trình tập huấn và học viên
Mong đợi và đóng góp của học viên

Các bước tiến hành

Bước 1 – 10 phút

- Giới thiệu mục tiêu bài học viết trên giấy trong hoặc giấy A0.
- Hãy giải thích rằng tập huấn viên cần biết những mong đợi của học viên (những gì học muốn học) và xác định những gì học viên có thể đóng góp (những gì họ có thể chia sẻ). Điều này sẽ giúp tập huấn viên đáp ứng các nhu cầu của học viên và tận dụng những năng lực và nguồn lực của học viên trong lớp.
- Phát cho mỗi học viên 6 thẻ bìa 2 màu khác nhau. Yêu cầu học viên viết các mong đợi lên những thẻ bìa một màu và viết đóng góp của họ đối với lớp tập huấn trên các thẻ bìa màu kia. Thời gian để viết các thẻ bìa là 5 phút. Giải thích một số qui tắc cơ bản khi viết lên thẻ bìa.
  - *Viết to và rõ ràng, tối đa 3 dòng/thẻ*
  - *Mỗi thẻ chỉ viết một ý*
  - *Viết rõ nghĩa và cụ thể*
  - *Không viết tên mình lên thẻ*
- Tập huấn viên thu lại những thẻ bìa đã được điền đầy đủ và gắn chúng lên bảng theo các nhóm ý kiến. Tập huấn viên có thể ghi tiêu đề cho các nhóm ý kiến. Các tiêu đề có thể bao gồm: giới, năng lực doanh nhân, ý tưởng hoặc cơ hội kinh doanh, hỗ trợ bên ngoài...

Chú ý: một số học viên có thể chưa sẵn sàng viết ra các mong đợi và đóng góp của mình, họ có thể cảm thấy không thoải mái hoặc xấu hổ. Hãy khích lệ học viên. Nếu họ một số học viên chỉ viết 1 hoặc 2 thẻ cũng không sao.

Bước 2 – 20 phút

- Thảo luận về nội dung các thẻ mong đợi và đóng góp một cách ngắn gọn theo thứ tự các chủ đề nội dung trên bảng. Yêu cầu học viên tự giải thích những ý chưa rõ.
- Điềm lại từng nhóm ý kiến và giải thích chương trình tập huấn có thể đáp ứng các mong đợi tới mức độ nào. Thông thường phần lớn những mong đợi của học viên phù hợp với những mục tiêu của chương trình. Đôi khi có một số mong đợi hơi quá cao. Ví dụ: một doanh nhân nữ có thể mong muốn ngay lập tức kinh doanh có lãi gấp 10 lần so với trước. Trong những trường hợp đó, hãy giải thích về những gì mà học viên có thể mong đợi từ lớp tập huấn.
- Nhấn mạnh rằng những mong đợi có thể được đáp ứng nếu bản thân học viên có thái độ tích cực và phối hợp với các tổ chức tại địa phương để áp dụng tốt những gì học được từ chương trình tập huấn.